

Linjaukset RDA:n kuvailutasoista

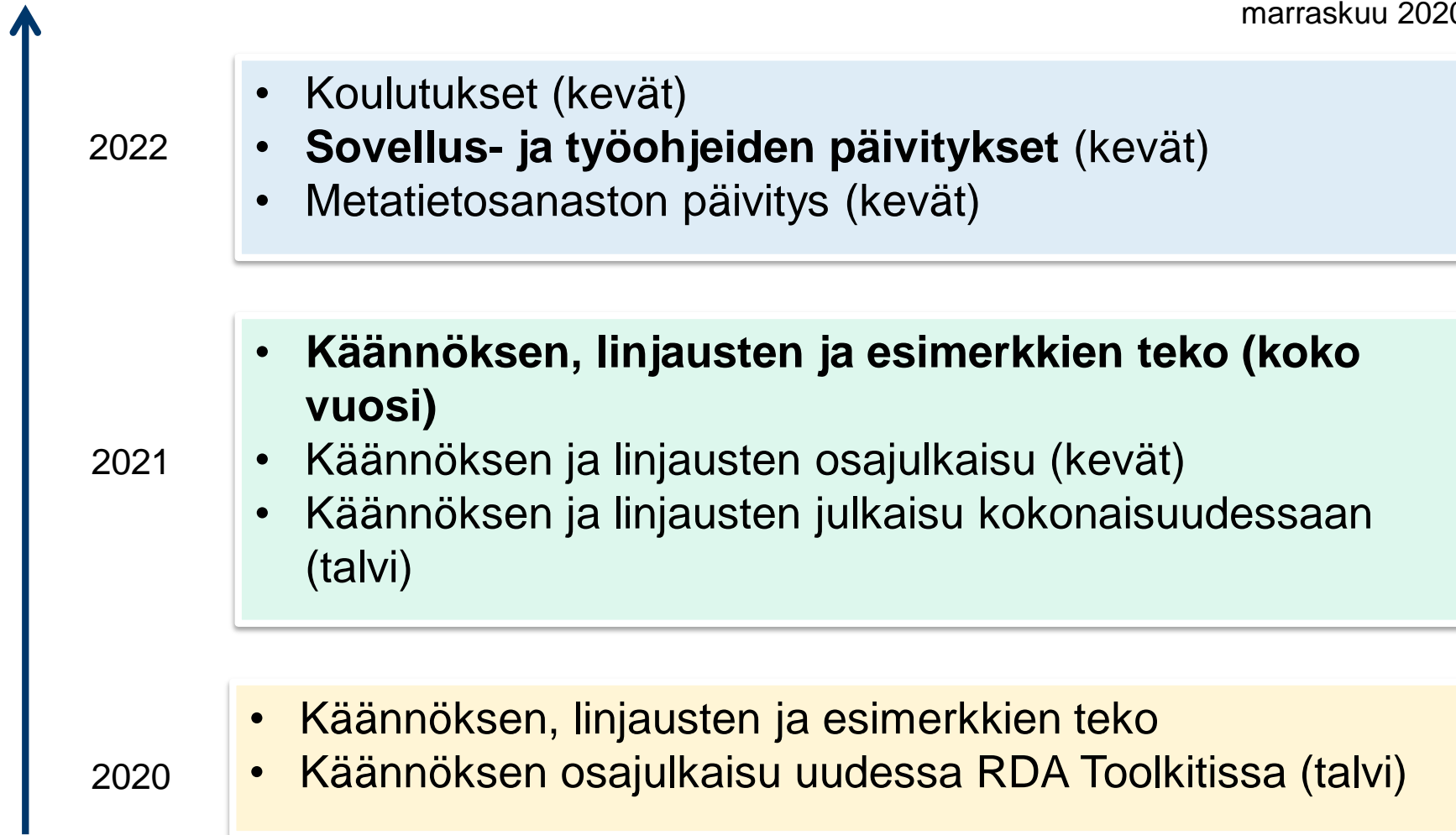
Kuvailuryhmien työpaja 3.11.2020

Marja-Liisa Seppälä

Kuvailusääntöpalvelu ja Kuvailustandardiryhmä

Eteneminen kohti uuden RDA:n julkaisua 2020 – 2022

marraskuu 2020

Tarkempi aikataulutetus RDA-linjaukset-sivulla: <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=105482473>

Kustin kuvailutasomäärittelyt

- RDA-linjaukset-sivut -> Guidance-alasivu -> Kuvailutasojen soveltamisprofiili -alasivu: <https://www.kiwi.fi/display/kuvailuyhteistyo/Kuvailutasojen+soveltamisprofiili>
- **Perusperiaate:** Pakolliset elementit merkitään/tallennetaan kuvailuun vain silloin, kun tieto on saatavilla ja sovellettavissa (mahdollista tallentaa).
- Kuvailutasot:
 - **Ydintaso:**
 - Elementit, jotka on määritetty nykyisessä RDA:ssa ydinelementeiksi
 - Elementit, jotka on määritetty pakollisiksi uuden RDA:n tehokkaassa kuvailussa:
 - Sisältää minimikuvailun ja koherentin kuvailun pakolliset elementit
 - Ks. uusi RDA Toolkit: Ohjeistus -> Aineiston kuvailu -> Tietoaineiston tehokas kuvailu
 - Elementit, jotka on määritetty merkittäviksi **aina** kuvailun asiantuntijaryhmän kansallisessa sovellusohjeessa
 - Elementit, jotka on määritetty pakollisiksi ydintasolla RDA:n uusissa linjauksissa

Kustin kuvailutasomäärittelyt (2)

- **Perustaso:**
 - Elementit, jotka on määritetty nykyisessä RDA:ssa lisäydinelementeiksi
 - Elementit, jotka on määritetty pakollisiksi perustasolla RDA:n uusissa linjauksissa
 - Elementit, jotka on määritetty ehdollisesti pakollisiksi: esim. jos elementtiä tarvitaan erottamaan kaksi samannimistä entiteettiä toisistaan
- Toiku-verkosto ehdottaa lisäksi tasoa **suositeltava**:
 - Elementit, joita suositellaan merkittävän kuvailuun silloin, kun tieto on helposti selvitettävissä

Kustin kuvailutasotaulukko

- Euroopan RDA-verkoston EURIGin suositteleman **soveltamisprofiilirakenteen** mukainen:
 - Sisältää elementin pakollisuuden lisäksi sarakkeet mm. toistettavuudesta, MARC 21-vastaavuudesta ja pakollisuuden ehdollisuudesta
- Eri **välilehdillä** aineiston, toimijan, paikan, nomenin ja ajanjakson elementit
- **Laajempi** kuin edellinen kuvailutasomääritys:
 - Aineistojen pakollisuusmäärityksiä yli 100 riviä
 - Ehdolliset pakollisuudet myös mukana: ehdollisuudet liittyvät aineistoon, identifiointiin tai kuvailevaan yhteisöön
- **Keskeneräinen**, viimeisin versio Kuvailutasojen soveltamisprofiili -sivulla

Kuvailutasojen kommentointi

- Kommentointiprosessi
 - Kuvailuryhmien kommentoitavaksi vasta **alkuvuodesta** 2021:
 - Uudet pakollisuuslinjaukset vasta tekeillä, etenkin manifestaation, paikan ja ajanjakson osalta
 - Kuvailuryhmien puheenjohtajien olisi hyvä huolehtia
 - uusien pakollisuuslinjausten ja sovellusohjeissa olevien piilevien pakollisuuksien ilmoittamisesta Kustille kevään 2021 aikana
 - Kuvailutasojen yhteiskäsittely **loppukevään** 2021 työpajassa?
 - Kuvailutasojen julkaisu uudessa RDA Toolkitissa **alkusyksynä** tai loppuvuonna 2021
- Kommentoitavaksi erityisesti:
 - Taulukossa **punaisella** merkityt kohdat
 - Kuvailutasojen **määrä**: erityisesti Toiku-verkoston uusi tasoehdotus *suositeltava*
 - Taulukon **julkaisu**: missä muodossa (ja millä sivulla) kuvailutasolistaus julkaistaan uudessa RDA Toolkitissa?

Kuvailutasojen julkaisu uudessa RDA Toolkitissa

The screenshot shows a web browser window displaying the RDA Toolkit website. The browser's address bar shows the URL: https://beta.rdatoolkit.org/Guidance/Index?externalId=fi-FI_ala-40e2ca7b-8b9d-3491-8b2c-fed9e99c286c. The website header includes the text 'R | D | A TOOLKIT', 'Ohje', 'suomi', and 'Anna palautetta'. Below the header, there is a navigation menu with 'ENTITEETIT', 'OHJEISTUS', 'LINJAUKSET', and 'TIETOLÄHTEET'. A search bar is also present with the text 'Kaikki' and 'Hae'. The main content area is titled 'Tehokas kuvailu' and includes a breadcrumb trail: 'Ohjeistus > Aineiston kuvailu > Tehokas kuvailu'. A dropdown menu for 'Vastaavat osiot (0)' is set to 'Älä näytä mitään'. The text describes the RDA-based cataloging process, mentioning the 'Tietoaineiston koherentti kuvailu' and 'Aineistoentiteetin minimikuvailu' requirements. It lists several elements to be included in the cataloging, such as 'Teosentiteetti', 'Ekspressioentiteetti', 'Manifestaatioentiteetti', and 'Kappaleentiteetti'. The page also mentions 'Tehokkaan kuvailun entiteettien ja elementtien valikoima' and lists 'Soveltamisprofiilit', 'Linjaukset', and 'Kuvailijan harkinta' as relevant elements.

R | D | A TOOLKIT Ohje suomi Anna palautetta

The National Library of Finland Profili

ENTITEETIT OHJEISTUS LINJAUKSET TIETOLÄHTEET Kaikki Hae

Ohjeistus > Aineiston kuvailu > Tehokas kuvailu

Tehokas kuvailu

Vastaavat osiot (0)
Älä näytä mitään

Tietoaineiston tehokas kuvailu

Tietoaineiston RDA:n mukainen kuvailu on hyvin muodostettu, kun

- se noudattaa luvun [Tietoaineiston koherentti kuvailu](#) vaatimuksia
- ja vähintään yksi sen aineistoentiteeteistä noudattaa ohjeita luvussa [Aineistoentiteetin minimikuvailu](#)

Lisätään yhden tai useamman aineistoentiteetin kuvailuun muita tunnistamisen ja löytyvyyden kannalta hyödylliseksi katsottuja elementtejä.

Lisätään aineiston koherenttiin kuvailuun muiden entiteettien tunnistamisen ja löytyvyyden kannalta hyödylliseksi katsottuja kuvailuja.

Aineistoentiteetin tehokas kuvailu

Tietoaineiston RDA:n mukainen kuvailu on tehty hyvin, kun se noudattaa ohjeita luvussa [Aineistoentiteetin minimikuvailu](#).

Lisätään aineistoentiteetin minimikuvailuun muita tunnistamisen ja löytyvyyden kannalta hyödylliseksi katsottuja elementtejä.

Aineistoentiteetin kuvailussa käytettävien elementtien lista, katso:

- Teos: [Teosentiteetti. Elementit](#)
- Ekspressio: [Ekspressioentiteetti. Elementit](#)
- Manifestaatio: [Manifestaatioentiteetti. Elementit](#)
- Kappale: [Kappaleentiteetti. Elementit](#)

Tehokkaan kuvailun entiteettien ja elementtien valikoima

Käytetään seuraavia ohjeistuksia valittaessa tietoaineiston kuvailuun lisäelementtejä ja -entiteettejä:

- Soveltamisprofiilit
- Linjaukset
- Kuvailijan harkinta

Kiitos

Kuvailusääntöpalvelu: kuvailusaannot-posti@helsinki.fi

<https://www.kiwi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu>